
The Polska Good Life

Cine crede că rafinamentul și „viața bună” sunt de găsit doar la Londra sau Paris nu a petrecut încă niciun weekend în cel mai poetic și „cool” oraș polonez, Cracovia. Primele trei repere: vechea stradă a vrăjitorilor și magicienilor de legendă, hotelul cu cel mai frumos design interior din Europa și o experiență culinară demnă de ghidul Michelin.

de Diana-Florina Cosmin, Cracovia

Când entuziasmul de a se afla în mijlocul vieții pariziene, al agitației milaneze sau al happening-urilor British-style se domolește puțin, cât să-și tragă sufletul și să-și consulte carnetul de rezervări făcute cu un an în avans pentru toate restaurantele și locurile care „contează”, în inima oricărui gurmând avid de good life începe să se strecoare pofta de un alt gen de experiențe. Okay, asta și o stare desăvârșită de oboseală. Oricât de minunată ar fi o cină într-un restaurant cu stele Michelin sau în cel mai lăudat boutique-hotel parizian, în momentul în care foarte mulți oameni își doresc să ajungă într-un anumit loc, în același moment, componenta de „slow life” se dizolvă ca un comprimat efervescent într-o mare liniștită: calmul și plăcerea experimentului și a gusturilor sunt înlocuite de agitația rezervărilor, a confirmărilor de rezervare, a alegerii „acelei” camere cu vedere către unghiul ideal din Place de la Concorde sau a securizării unei anumite mese pe colțul unei cafenele la care nu poți arunca un ac la ora de vârf.

Imaginați-vă toate astea, apoi imaginați-vă ceva aproape la fel de memorabil, dar fără coadă, fără rezervări făcute cu o lună înaintea și, mai ales, fără înghesuială. Acestea sunt auspiciile unui weekend în Cracovia, centrul cultural al Poloniei și unul dintre cele mai „cool” orașe mici în care am fost vreodată. Trebuie să precizez de la bun început, aceasta nu este o cronică întocmită pe colțul mesei după un weekend revelator în Cracovia, ci este rezultatul unui atent studiu realizat de mine din 2008 încoace, în urma vizitelor pe care le fac cel puțin odată pe an în ceea ce polonezii numesc „kulturowy kolebka”, leagănul culturii poloneze.

Pentru că taman lucrurile care ocupă locuri bine-definite în viețile noastre sunt cele pe care le trecem cel mai flagrant cu vederea, nu m-am gândit să recomand această superbă destinație decât după cea de-a cincea ședere consecutivă în Hotel Stary, cel mai cochet boutique-hotel din piața centrală, într-o dimineață de primăvară în care frunzăream la Sky Bar-ul de la etajul șase (cu vedere către vechea piață și către superba St.Mary's Basilica) o carte despre istoria străduței la capătul căreia se află localizat hotelul. În perioada în care printre temele oficiale de studiu ale celebrei Universități Jagellone din Cracovia se afla și magia, toți vrăjitorii și astrologii faimoși precum Paracelsus, John Dee, Edward Kelly și, umblă vorba, însuși Dr.Faust aveau drept loc de întâlnire localurile de pe Ulica Szczepeńska. Recunosc, din momentul acestei descoperiri am privit cu o mică strângere de inimă holurile înalte, de castel gotic de secol XIV, ale hotelului laureat în 2007 cu premiul parizian „Prix Villégiature” drept „cel mai frumos design de interior din Europa”. Și am înțeles mai bine de ce mobilierul patinat, covoarele orientale și frescele restaurate de pe pereți îmi lăsaseră mereu senzația de porțiță către o altă lume. Cum aș fi putut să omit, pe lista destinațiilor de good life, tocmai un asemenea loc cu iz de magie bună? În cei aproape 300 de ani de

existență, clădirea hotelului de cinci stele Stary a fost restaurată de mai multe ori, atât rolul ei (de la atelier medieval la birou de documente vamale în secolul XVII) cât și stilul arhitectural fiind schimbate odată cu fiecare proprietar. Primul a fost un negustor pe nume Aleksander Market, de la care se păstrează, deasupra podului, o sculptură a lui Mercur, zeul roman al comerțului. A urmat, dintre cei mai notabili locatari, Piotr Steinkeller, unul dintre marii industriași de la 1800, care a construit prima cale ferată între Varșovia și Cracovia. În versiunea contemporană, de hotel inaugurat în 2006, se respectă structura elaborată de arhitectul August Plasqude în 1823, păstrându-se în același mix elemente gotice, renascentiste și baroce, care spun împreună povestea clădirii. Mobilierul este nou-nouț dar cu un finisaj patinat care duce cu gândul la vremurile demult apuse, iar stilul celor 53 de camere este unul minimalist: materiale naturale, mult lemn, piele și nuanțe neutre, care sugerează o atmosferă de cetate medievală. Deși clădirea a fost renovată, toate elementele distinctiv-istorice au fost respectate și păstrate la loc de cinste.

Hotelul Stary a primit trofeul parizian „Prix Villégiature” pentru cel mai frumos design de interior din Europa.

Pentru că un hotel premiat de către francezi pentru design nu putea să ignore și una dintre plăcerile supreme ale vieții – gastronomia fină – restaurantul de la parter a fost testat de cătreatorii ghidului Michelin, fiind împroprietărit cu trei furculițe și cuțite, precursorele stelelor în ierarhia elaborată a celui mai faimos repertor gastronomic din lume. Numele restaurantului – 3 Rybki – are la rândul lui o istorie aparte.

După Primul Război Mondial, unul dintre cele mai celebre restaurante din Cracovia – Feilguta – se afla chiar pe strada Szczepeńska. Efigia sa – trei pești din fier forjat – se află la Muzeul Național al Poloniei, fiind considerat parte din patrimoniul cultural polonez. În amintirea acestui simbol istoric, restaurantul hotelului Stary a primit denumirea „3 Rybki” (trei pești), iar meniul reprezintă un melanj între bucătăria poloneză tradițională și artiștiile culinare contemporane. Oferta se schimbă în fiecare anotimp, în funcție de ingredientele de sezon: primăvara și vara sunt la putere legumele proaspete, sparanghelul și anghinarea, în timp ce iarna primează ciupercile, vânatul și fructele de pădure.

Am testat „3 Rybki” chiar de ziua mea de nume, în Duminica Floriilor, alegând meniul complet de degustare, cu șase feluri reprezentative pentru arta culinară a executive-chef-ului Pawel Twardosz. Atât prezentarea cât și gustul preparatelor s-au ridicat la înălțimea multor restaurante cu stele (nu doar furculițe!) Michelin din Paris sau Londra, ceea ce mă face să cred că, în ziua în care

Polonia va avea un ghid Michelin oficial, „3 Rybki” va merita cu prisosință cel puțin o stea. Cina a început cu un șirag de aperitive: o spumă onctuoasă de brânză, cu mousse de wasabi și somon tartar, servite împreună cu un coș de pâine caldă homemade, frământată cu legume verzi. Minunate!

Primul fel „oficial” din cele șase a fost un somon marinat în coriandru, cu smântână proaspătă și caviar negru, urmat de o supă-cremă de bureți chanterelle, cu bucățele de bacon și ulei de cimbru. Ambele au fost savuroase, iar supă-cremă a fost printre cele mai cremoase pe care le-am gustat până acum. A urmat o porție de tortellini făcuți în

Cea mai iubită și respectată figură istorică a orașului rămâne Papa Ioan Paul al II-lea, fostul arhiepiscop al Cracoviei.

casă, umpluți cu cartof și carne de vită, precum și o felie de roșefish cu piur de busuioc, legume fierte al dente și sos făcut din cremă de legume. Ultimul fel principal înainte de deserturi a fost un cotlet de vițel cu momițe, anghinare și sos de soia. Verdict: un deliciu. Înainte de desertul propriu-zis – ciocolată de casă cu sos de coacăze și înghețată de zmeură – am primit, tot în bunul spirit franțuzesc pe care executive chef-ul încearcă să-l îmbine cu cel tradițional polonez, și un pre-desert: o înghețată de ciocolată cu sos de vanilie. Pentru că era primăvară, lipsea una dintre specialitățile casei, specifice meniului de toamnă-iarnă – foie-gras cu pară caramelizată – dar cele șase porții de degustare au compensat din plin absența vedetei meniului.

Chiar dacă șederea la Hotel Sary și aventura gastronomică de la „3 Rybki” merită o vizită la Cracovia, ele sunt doar cireșa de pe tort. Orașul este plin de mici repere culturale care fac deliciul oricărui călător care știe că „good life” nu înseamnă doar confort și plăceri culinare.

Piața centrală a orașului, unde se află situat și hotelul, este dominată de St. Mary's Basilica, una dintre cele mai frumoase și reprezentative biserici ale confesiunii creștine. Aici se află una dintre icoanele Sfintei Fecioare Maria de la Cestohowa, ocrotitoarea poporului polonez și cea care l-a salvat de invazia suedezilor în secolul XVII. Obrazul Fecioarei este brăzdat de două zgârieturi, semn al unui alt episod istoric: în secolul XV, reprezentanții mișcării husite au încercat să tâlhărească mănăstirea de la Cestohowa, furând printre alte bogății și icoana Fecioarei. Legenda consemnează că, în momentul în care hoții au vrut să dea bice cailor și să fugă cu căruța plină cu obiecte furate, caii au refuzat să se miște, iar într-un moment de revoltă, unul dintre

husiți a lovit de două ori cu sabia icoana. O variantă a icoanei Fecioarei Maria de la Cestohowa (care se spune că a fost pictată, la origini, chiar de către Sfântul Luca) se regăsește și în Biserica Fecioarei Maria din Ierusalim.

Bazilica este pictată integral într-o nuanță unică de turcoaz, simbolizând cerul, cu stele aurii răspândite pe tot suprafața tavanului, iar altarul medieval al lui Veit Stoss, una dintre principale atracții turistice ale locului, este, oficial, cea mai mare și spectaculoasă sculptură gotică din lume.

Pentru că întreaga Cracovie este plină de legende și povești, și turnurile bisericii au o istorie a lor, fiind construite – spune legenda – de doi frați. Spre a ieși în evidență, unul dintre aceștia și-a construit turnul mai înalt și, descoperind trădarea, celălalt l-a ucis într-un acces de furie. Din turnul mai înalt răsună din oră în oră un semnal de trompetă, în memoria trompetistului care și-a riscat viața pentru a alerta invazia tătară din secolul al XIII-lea. Pentru că eroul a sfârșit ucis de o săgeată și nu a apucat să-și termine cântecul, Hejnal Mariacki – imnul Cracoviei, intonat din oră în oră de către un trompetist – este întrerupt la fel de brusc, în memoria celui moment de cotitură din istoria Poloniei.

Lângă biserică se află și vechea piață acoperită, datând din 1555, unde meșteșugarii polonezi continuă să își vândă marfa originală: năframe și fuste populare, genți și mici produse din piele, icoane pictate pe lemn, pahare și vase din sticlă pictată și, mai ales, toate modelele posibile de bijuterii din chihlimbar, piatra prețioasă specifică Poloniei. De fiecare dată când vizitez Cracovia, nu pot să nu admir mica industrie a meșteșugului tradițional pe care polonezii au încurajat-o și au păstrat-o cu sfîntenie. Nimic din ceea ce se regăsește în piața veche de peste 500 de ani nu este „made in China” și nu are nimic de-a face cu kitsch-ul. Artizanii populari continuă să-și promoveze stralele și creațiile din chihlimbar, iar turiștii se îngheșuie să le cumpere la prețuri deloc mici (cea mai ieftină pereche de cercei începe la 50 de euro). Pentru fanii adevăratului handmade însă, aici este locul perfect.

Tot în Cracovia se mai află și celebra Universitate Jagellonă (una dintre cele mai vechi și renumite din lume), Castelul Wawel (cel mai important complex regal din Polonia, construit în secolul XIV), precum și biserica în care a slujit Papa Ioan Paul al II-lea înainte de a fi înscăunat la Vatican. Pe numele său adevărat Karol Wojtyła, acesta a fost arhiepiscopul Cracoviei între anii 1958 și 1964, rămânând în continuare una dintre cele mai iubite și respectate figuri istorice ale orașului: inclusiv aeroportul Cracovia-Balice poartă numele „Papa Ioan Paul al II-lea”. În fiecare an pe 2 aprilie, la aniversarea trecerii sale în neființă, o mare de lumânări sunt aprinse de către locuitorii orașului în fața Palatului Episcopal de pe strada Franciszkanska din Cracovia, locul în care Papa a slujit timp de aproape zece ani. ■

